

คลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม
จังหวัดนครราชสีมา

จัดทำโดย กองการศึกษา เทศบาลตำบลบ้านเหลื่อม

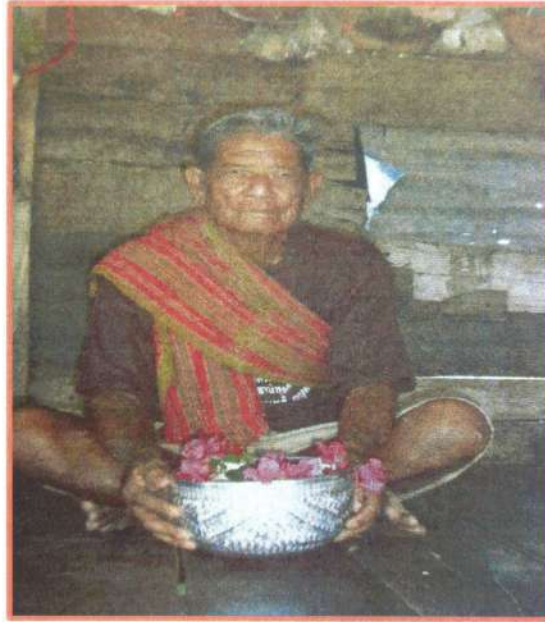
คำนำ

คู่มือการศึกษาคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่นเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรวบรวม รายชื่อประวัติและผลงานผู้ทรงภูมิปัญญาของท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น คนรู้ คนเก่ง เป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่หลากหลายมานาน อย่างเป็น ระบบ ซึ่งคู่มือคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่นเล่มนี้ จัดทำในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๓ ถือเป็น คู่มือการศึกษาคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่นเล่มแรก อาจจะไม่สมบูรณ์ครบถ้วน แต่คณะ ผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในภาคหน้าและจะพยายามจัดทำข้อมูล ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นหลักฐานข้อมูลในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและจิตใจ โดยประชาชนในชุมชนได้มีโอกาสสืบค้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มคุณค่าทางจิตใจ ของสังคม เพิ่มมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์ในชุมชนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ภูมิปัญญา ด้านสมุนไพร	๑
ภูมิปัญญา เรือกขวัญนาค	๓
ภูมิปัญญา เพลงโคราช	๕
ภูมิปัญญา การทำไม้กวาดทางมะพร้าว	๗
ภูมิปัญญา การทอผ้า	๘
ภูมิปัญญา การทำประตู่-หน้าต่าง	๙
ภูมิปัญญา การกรองหม้อมุงหลังคา	๑๑
ภูมิปัญญา การจักรสาน	๑๓
ภูมิปัญญา การตีมีด	๑๕
ภูมิปัญญา การถักแห	๑๗
ภูมิปัญญา เลี้ยงไก่ชน	๑๙
ภูมิปัญญา การทำขนมไทยพื้นบ้าน	๒๑
ภูมิปัญญา ด้านการนวดแผนไทย	๒๓
ภูมิปัญญา การทอเสื่อ	๒๕

ภูมิปัญญาด้านสมุนไพร

ผู้ประกอบการ นายจี จงนอก อายุ ๘๕ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านตลาด ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม
จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

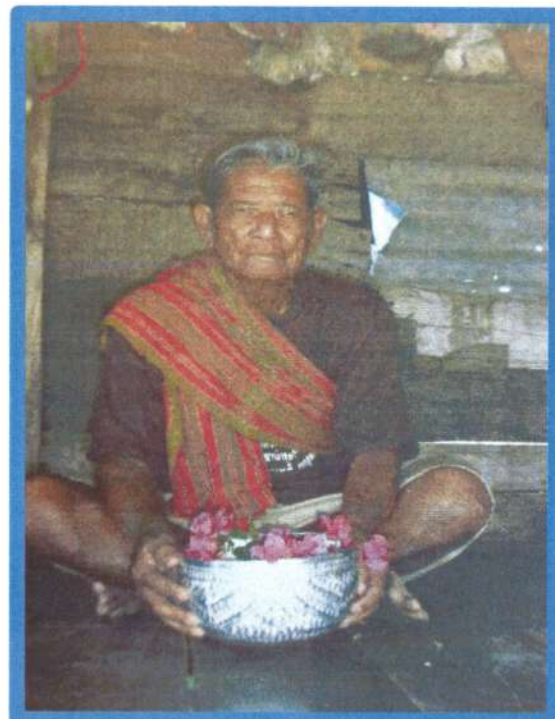
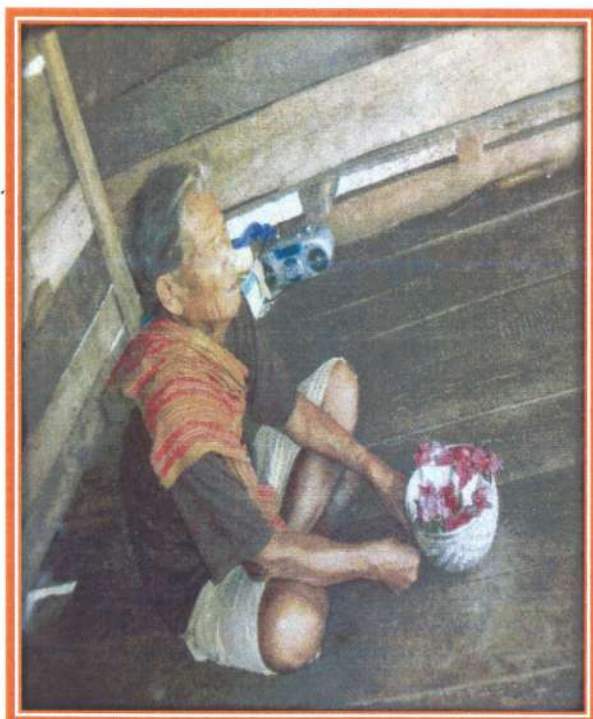
๑. เป่าตะพั้นเด็กแรกเกิด
๒. เป่าแก้ฟกช้ำ ดำเขียว
๓. เป่าแก้เคล็ด ชัดยอก
๔. เสกปูนเป่า (คางทูม)
๕. การเชิญศาลพระภูมิ

ประสบการณ์ ได้รับการถ่ายทอดวิชาจาก นายเด็ด ไม่ทราบนามสกุล ซึ่งอพยพมาจากประเทศ
กัมพูชามาอาศัยอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว สมุนไพรที่ใช้เป่าตะพั้นเด็กแรกเกิด จะใช้หัว
โพลีฟนแล้วผสมกับน้ำเปล่าแล้วเสกคาถา เวลาเป่าตั้งนะโม ๓ จบก่อน แล้วจึงเสกคาถาเป่า ในการเป่า
จะต้องมาติดต่อกันเป็นเวลา ๓ วันค่าครูในการเป่าตะพั้น ๒๙๙ บาท

การเป่าแก้ฟกซ้ำ แก้เคล็ดชดยอก จะใช้น้ำจากมะพร้าว หรือน้ำมันจากกบ หรือน้ำมันเรียงผาแล้วแต่จะหาได้ในท้องถิ่น ก่อนเป่าน้ำมันลงจะตั้งนะโม ๓ จบ แล้วจึงว่าคาถาเป่า

พิธีเชิญศาลพระภูมิ ใช้ผลไม้ ๙ อย่าง ผ้าขาว ดอกไม้ ธูปเทียน บันแบ้งเป็นรูปช้างม้า วัว ควาย ค่าครู ๒๙๙ บาท

การสะเดาะเคราะห์ ใช้น้ำเปล่าทำน้ำมันต์ เทียนขาว ผสมกับใบส้มป่อย เสกคาถาเป่าลง ค่าครู ๑๙๙ บาท

ภูมิปัญญา เรือกขวัญนาค

ผู้ประกอบการ นายวัน ปัญญาขุนทด (หมอชาระวัน)

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๕ บ้านดอนทอง ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม
จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑. เรือกขวัญนาค
๒. เพลงโคราช
๓. เป่ากระดุก (หมอกระดุก)
๔. เป่าฟอกซำ ดำเขียว

ประสบการณ์ ได้การถ่ายทอดวิชาการเป่ากระดุกมาจาก นายหลั่น หวังนากลาง มากกว่า ๗ ปี

ค่าครู ค่าครูเรือกขวัญนาค ๒๔ บาท กรวยพระ ๖ กรวย เทียน ๖ เล่ม รูป ๑๘ ดอก เหล้าขาว ๑
ขวด ผ้าขาว ๑ ผืน

บายศรี เจ้าภาพต้องเตรียมฉัตร ๗ ชั้น ขนมใส่ฉัตร ขนมฝักบัว ข้าวต้มมัด ขนมนางเล็ด กั๊วและ
ขนมต่าง ๆ

พิธีการขั้นตอนการเรียกขวัญ ทำพิธีบูชาพระรัตนตรัยก่อน ต่อจากนั้นหมอเรียกขวัญจะนำนาค

- นำนาคมานั่งต่อหน้าผู้เฒ่าย่าแก่ ขอขมาพ่อแม่คนแก่เฒ่า
- กล่าวนามนาค (ชื่อ) พูดถึงความเป็นมาของคำว่า **บวชนาค**
- กล่าวถึงการปฏิสนธิ จนถึงคลอด และทำพิธีบายศรี
- เชิญขวัญนาค เรียกขวัญนาค สอนนาค
- ทำพิธีเวียนเทียน บ่อนกั๊ว ไซ้ น้ำมะพร้าวให้นาค
- นาคเสี่ยงทาย หยิบของจากฉัตร

คำตัว แล้วแต่เจ้าภาพจะให้เห็นสมควร บางครั้งเจ้าภาพงานจะมีของรางวัลให้เป็นพิเศษ

ภูมิปัญญา ล้ากลอน

ผู้ประกอบการ นางประนอม มุลกลาง อายุ ๔๓ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ที่ ๔ บ้านหนองใหญ่ ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม
จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

- การล้ากลอน

ประสบการณ์

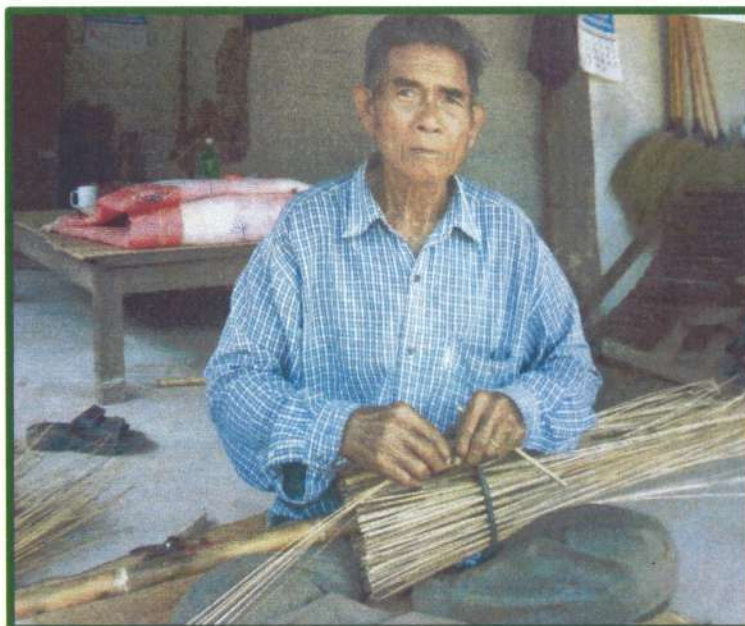
ได้เรียนรู้การล้ากลอนมาจากครูสมพร บ้านหนองไผ่ อำเภอพยุบ จังหวัดนครราชสีมา เริ่มเรียนรู้มาตั้งแต่อายุ ๒๐ ปี

การฝึกหัด

หมอล้ากลอน เป็นการแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวอีสาน เริ่มมีมานานแล้วเท่าใดไม่ปรากฏหลักฐาน ทราบเพียงแต่ว่าเป็นศิลปะที่แทรกซึมอยู่ในสายเลือดของชาวอีสาน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของพวกเขา นักแสดงจะมีชื่อเรียกกันว่า "หมอล้า" คำว่า"หมอล" ก็แปลว่าผู้เชี่ยวชาญทางใดทางหนึ่ง คำว่าก็หมอลกลอน คือหมอลกวีที่ชำนาญการขับร้องลำนำ คำบท คำกลอนนั่นเอง

หมอลำพื้นกับหมอลำกลอนแตกต่างกันตรงที่ หมอลำพื้นเป็นการลำเดี่ยว และลำเป็นนิทาน ส่วนลำกลอนเป็นการลำสองคนลักษณะโต้ตอบกัน อาจเป็นไปได้ว่าการลำกลอนได้พัฒนามาสองทาง คือจากลำ โขทัยแก่ ซึ่งเป็นการลำแบบตอบคำถาม อย่างที่สองคือ "ลำเกี่ยว" ซึ่งเป็นการลำในทำนอง เกี่ยวพาราสิระหว่าง หญิง-ชาย

ภูมิปัญญา การทำไม้กวาดทางมะพร้าว

ผู้ประกอบการ นายฉลอม อักษรณา อายุ ๗๒ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๒๑๐ หมู่ที่ ๕ บ้านดอนทอง ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑.การทำไม้กวาดจากก้านมะพร้าว

ประสบการณ์การทำงาน ๑๒ ปี

๑.เป็นผู้นำวัสดุจากก้านมะพร้าวเหลือใช้มาทำไม้กวาด

๒.ทำวัสดุตัดแปลงทำไม้กวาด

๓.ทำก้านมะพร้าวมาแปรรูปให้งานได้หลายอย่าง

๔.เป็นการส่งเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัว

คุณภาพงาน สามารถเป็นสินค้าที่ขายได้ดีให้คนในชุมชน และคนต่างพื้นที่

หลักการทำงาน

การทำงานที่สนุกสนานจะทำให้ได้งานที่ออกมาเรียบร้อย และได้งานจำนวนมาก

ภูมิปัญญา การทอผ้า

ผู้ประกอบการ นาง พวง ศุภลักษณ์ อายุ ๘๓ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๗๕ หมู่ที่ ๑ บ้านเหลื่อม ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑. การทอผ้าพื้นเมือง (ผ้าขาวม้า)
๒. การทำขนมไทยประเภทต่างๆ เช่น ข้าวโป่ง ขนมพุก-แพง ขนมห่อ เป็นต้น

ประสบการณ์

การทอผ้าและการทำขนมไทย ๓๐ ปี

คุณภาพงาน

สามารถดัดแปลงผ้าทอให้เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น เป็นผ้าคลุมศีรษะ ผ้าขาวม้า ตัดเสื้อ กางเกง ผ้าถุง กระโปรง แล้วยแต่โอกาส ลักษณะงานคงทน สามารถขายงานได้ไปยังกลุ่มสนใจและกลุ่มแม่บ้านในหมู่บ้าน เป็นการส่งเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัวเมื่อว่างจากงานเกษตรกรรม

ภูมิปัญญา การทำประตู-หน้าต่าง

ผู้ประกอบการ นายเกลี้ยง จงจิตกลาง อายุ ๘๐ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๑๓๘ หมู่ที่ ๘ บ้านกลาง ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

- ๑.การทำหน้าต่าง-บานประตู
- ๒.การทำโต๊ะ-เก้าอี้ไม้
- ๓.การทำวงกบประตู-หน้าต่าง
- ๔.การทำเครื่องมือจักรสานทางการเกษตร เช่น สุ่ม ตะกร้า กระดัง ตะแกรง เป็นต้น

ประสบการณ์

- ได้เรียนรู้มาจากโรงเรียนถวายอุเทน ระดับชั้น ม. ๖ กรุงเทพฯ เริ่มทำงานตั้งแต่จบชั้น ม.๖ อายุ ๒๕ ปี ปัจจุบันมีประสบการณ์นานกว่า ๖๐ ปี เคยได้รับเชิญให้เป็นครูพิเศษสอนวิชาช่างไม้ที่วิทยาลัยเทคนิค(ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล)เป็นเวลา ๑ ปี
- เครื่องจักรที่ทำส่วนใหญ่จะทำขึ้นเพื่อใช้งานเองที่บ้านในเวลาว่าง

ภูมิปัญญา การกรองหม้อมุงหลังคา

ผู้ประกอบการ นายเพ็ง พรหมสันเทียะ อายุ ๘๐ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๒๓ หมู่ที่ ๑ บ้านเหลื่อม ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัด นครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑. การกรองหม้อมุงหลังคา
๒. การสานส้ม
๓. การเล่นกลองยาว

ประสบการณ์

ได้เรียนรู้มาจากพ่อเฒ่าพ่อแก่สมัยก่อน ฝึกทำมาตั้งแต่อายุ ๓๐ ปี ปัจจุบันทำขายเป็นอาชีพเสริมหลังว่างจากงานเกษตรกรรม ซึ่งมักทำช่วงเดือน เมษายน-มิถุนายน ก่อนถึงฤดูฝน หม้อที่นำมาใช้ จะใช้หม้อแฝกที่มีอยู่ในสวนป่าของตน บางครั้งก็จะซื้อหม้อเพื่อนบ้านใกล้เคียง หลังจากนั้นนำไปตากแดดให้แห้งสนิท แล้วนำมาทำให้เป็นตบๆ แต่ระดับจะยาวประมาณ ๑.๒๐ เมตร

- การเรียนรู้การสานลุ่ม ได้เรียนรู้มาจาก นายสายันต์ – นางบาง ปุ่มสันเทียะ การสานลุ่มจะสานเมื่อต้องการใช้งาน ไม่ได้จำหน่าย
- การเรียนรู้การเล่นกลองยาว เรียนรู้โดยการจดจำมาจากคนเฒ่าคนแก่ที่ได้เรียนมาก่อน กลองยาวจะนำมาแสดงในหมู่บ้าน เช่น งานบวช งานกฐิน และการแห่กลองยาวในงานสำคัญต่าง ๆ

คุณภาพงาน สามารถจำหน่ายเป็นรายได้จะชาย ตำบลห้วย ๑ อัน ราคา ๑๒ บาท รายได้เฉลี่ยต่อปีจากการขายหม้อมุงหลังคาประมาณ ๓๐๐๐-๔๐๐๐ บาท

หลักการทำงาน สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไปจากหมู่บ้าน และสอนเด็กรุ่นหลังให้ทำเป็นและทำตามให้ได้

ภูมิปัญญา การจักสาน

ผู้ประกอบการ นายสร้อย แปกสันเทียะ อายุ ๘๗ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๙๒ หมู่ที่ ๕ บ้านดอนทอง ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

- ๑.การทำตะกร้า ตะแกรง จากไม้ไผ่
- ๒.การทำส้อมจากไม้ไผ่
- ๓.การทำไซจากไม้ไผ่
- ๔.การทำหมวงจากไม้ไผ่

ประสบการณ์

ประสบการณ์ทำงาน ๕๑ ปี เริ่มเรียนรู้และฝึกหัดมาจากพ่อตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๐๐
ผลงานที่ประสบความสำเร็จ

การทำผลิตภัณฑ์จากการจักสานเพื่อจำหน่ายได้แก่ สุ่ม ตะกร้า หมวง ไซ วัสดุที่ใช้ในการจักสานได้แก่ ไม้ไผ่ ราคาจำหน่ายแล้วแต่ชนิดและขนาดของภาชนะจักสาน เช่น สุ่ม ราคาลูกละ ๑๐๐ บาท ตะกร้า ราคาอันละ ๗๐-๑๐๐ บาท หมวง ราคาลูกละ ๕๐-๑๐๐ บาท

วิธีการจักสาน

๑. ตัดไม้ไผ่มาลำต้นสดๆ แบ่งไม้ไผ่มาเป็นส่วนตามที่ต้องการจะจักสาน
๒. เหลาไม้ไผ่ให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ
๓. จักสานตามรูปร่างตามที่ต้องการ
๔. ตรวจสอบผลงานให้เรียบร้อย

ภูมิปัญญา การตีมีด

ผู้ประกอบการ นายเชื้อม มุ่งเขตกลาง อายุ ๓๖ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๔๑/๑ หมู่ที่ ๔ บ้านหนองใหญ่ ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑.การตีมีด

ประสบการณ์

ประสบการณ์การตีมีดเป็นเวลานานกว่า ๕๐ ปี ได้เรียนรู้มาจากนายแดง มุ่งเขตกลาง ซึ่งเป็นบิดาของตน ได้เรียนรู้จากบิดาตั้งแต่อายุ ๑๖ ปี

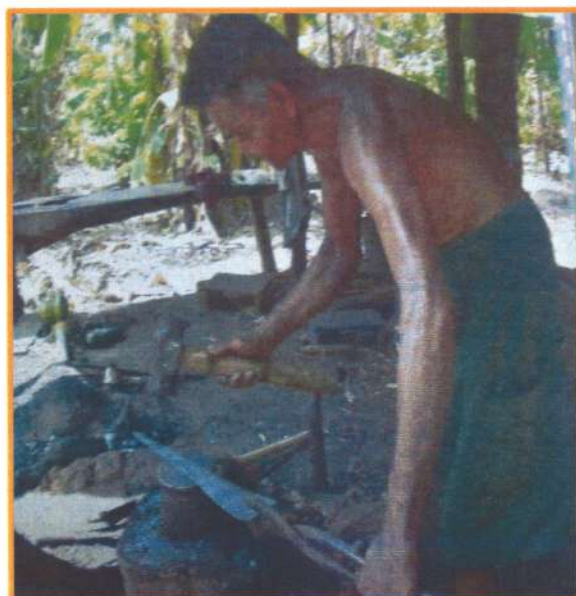
อุปกรณ์ที่ใช้

เหล็กตัน ๑ กก.(จะได้มีดประมาณ ๒๑เล่ม)โตเป่าลม ค้อนขนาดใหญ่ ทั้ง

วิธีทำมีดจะเริ่มจากการใช้แก๊สตัดเหล็กให้เป็นท่อนยาวประมาณ ๑ ฟุต เสร็จแล้วนำเหล็กที่ตัดไปเข้าเตาเผาให้ร้อนจนเป็นสีแดง นำเหล็กที่ร้อนแดงมาวางที่ทั่งตีด้วยค้อนหัวเหล็ก ขณะที่ตีมีดยังไม่ได้

รูปตามต้องการ เหล็กที่มาทำเป็นมีดจะต้องนำเป่าเผาให้ร้อนอยู่ร้อนๆจนกว่าจะได้มีดขนาดตามต้องการ

คุณภาพงาน จะรับจ้างทำงานตามลักษณะที่ลูกค้าสั่ง มีด ๑ เล่ม ราคา ๒๐๐ บาท ถ้าเป็นเหล็กที่ลูกค้านำมาจะคิดค่าแรงต่อเล่ม ๑๕๐ บาท

ภูมิปัญญา การถักแห

ผู้ประกอบการ นายสัมฤทธิ์ เขียวรี อายุ ๕๗ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๑ บ้านเหลื่อม ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑. การถักแห
๒. การทำส้อม ตะกร้า

ประสบการณ์

ได้เรียนรู้การถักแหจากการดูและฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกถักแหตั้งแต่ตัวเองอายุ ๒๙ ปี สมัยอยู่โรงงานหรือบริษัทที่ตัวเองรับจ้างทำงาน การถักแหสามารถทำจนชำนาญประสบการณ์นานกว่า ๓๐ ปี ปัจจุบันถักแหไว้จำหน่ายและใช้เอง เวลาที่ใช้ในการถักแหจะใช้เวลาจากงานเกษตร การทำตะกร้า และส้อม ส่วนใหญ่จะทำได้ใช้เอง จะใช้เวลาว่างจากงานเกษตรแล้ว

อุปกรณ์ที่ใช้ทำแห ด้ายไนลอนเบอร์ ๔ ตราช้าง ฉนวนไม้ไผ่(ทำเอง)

ไม้กระดานสำหรับรองถักเพื่อให้ได้ขนาดเท่ากัน

แหที่ถักจะเป็นแหที่มีหลายขนาด เช่น แหขนาด ๔ เซนติเมตร และขนาด ๕ เซนติเมตร

แหที่ถัก ๑ ปาก จะใช้เวลาประมาณ ๒๐-๒๕ วัน

ราคาขายจะคิดตามขนาด ขนาด ๔-๕ เซนติเมตร ราคาประมาณ ๘๐๐ บาท

คุณภาพงาน การถักแหเป็นงานอดิเรกเมื่อยามว่างงาน และสร้างรายได้เสริมให้ครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อปีประมาณ ๓๐๐๐-๔๐๐๐ บาท

ภูมิปัญญา เลี้ยงไก่ชน

ผู้ประกอบการ นายสายันต์ บำรุงนา อายุ ๔๒ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๒ บ้านตลาด ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

การเลี้ยงไก่ชน(เพาะไก่ชน)

ประสบการณ์

ได้ทำการเพาะเลี้ยงไก่ชนมาเป็นเวลา ๓ ปี ไก่พันธุ์เพศผู้ตัวแรกที่นำมา ได้ซื้อมาจาก นายโทน ในราคา ๑๐๐๐๐ บาท แล้วนำมาผสมกับไก่เพศเมียพันธุ์พม่าอ่อนที่นำมาจากภาคเหนือ ซึ่งได้ลูกไก่ทั้งเพศผู้และเพศเมียจำนวนมาก ไก่ที่เจริญเติบโตเต็มที่จะนำมาเป็นแม่พันธุ์และพ่อพันธุ์ต่อ แม่ไก่พันธุ์ ๑ ตัวจะได้ลูกไก่ประมาณ ๓๐๐ ตัว บางครั้งก็จะมีตายบ้างประมาณ ๒๐ ตัว ขณะนี้มีการเลี้ยงไก่ชนพร้อมตีได้ประมาณ ๕๐๐ ตัว

คุณภาพงาน ราคาลูกไก่ชนเพศเมียอายุ ๓ เดือน ตัวละ ๕๐๐ บาท

ลูกไก่ชนเพศเมียอายุ ๖ เดือน ตัวละ ๑,๕๐๐ บาท

ส่วนไก่ชนเพศผู้ราคาจะเริ่มตั้งแต่ ๓,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ บาท ถ้าผ่านสนามฝึกซ้อมมาแล้วราคาจะดี(เป็นการคัดเกิดไก่ชนพร้อม) ราคาประมาณ ๘,๐๐๐ บาท ไก่บางตัวได้ผ่านสนามไก่ชนที่กรุงเทพ (สนามพูนไพรินทร์)มาแล้ว สนามฝึกซ้อมไก่ชนจะเป็นที่บริเวณบ้านของตนเองทุกวันจันทร์ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐น.

ภูมิปัญญา การทำขนมไทยพื้นบ้าน

ผู้ประกอบการ นางสาวมาน แจกเกาะ อายุ ๓๗/๓ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๘๔ หมู่ที่ ๕ บ้านดอนทอง ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัด
นครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑. ทำขนมฝักบัว
๒. ทำข้าวต้มมัด

ประสบการณ์

๑. ขนมฝักบัว
๒. ขนมข้าวต้มมัด

วิธีทำขนมฝักบัว

๑. แช่ข้าวเจ้าประมาณ ๑๒ ชั่วโมง
๒. นำข้าวเจ้าที่แช่ไว้มาโม่ให้เป็นแป้งทำขนม
๓. นำแป้งมาผสมกับน้ำตาลและใส่น้ำเปล่าเล็กน้อย
๔. ผสมให้เข้ากันแล้วนำไปทอดให้เป็นแผ่นขนาดตามต้องการ

วิธีทำข้าวต้มมัด

๑. นำข้าวเหนียวมาซาวกับน้ำแล้วผสมเกลือ
๒. นำกล้วยสุกกับถั่วดำมาใส่กับข้าวเหนียวที่เตรียมไว้
๓. นำข้าวเหนียวที่เตรียมไว้มาใส่ในใบตองใส่กล้วยสุกขนาดครึ่งลูก ห่อให้เป็นมัดแล้วมัดด้วยดอกล แล้วนำไปต้มให้สุก

คุณภาพงาน

ทำขายในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงเป็นประจำ ราคาข้าวต้มมัดๆละ ๕ บาท ขนมฝักบัว
ราคา ๓ แผ่น ๑๐ บาท

หลักการทำงาน

วิธีการทำงานทำอย่างพิถีพิถันในการทำขนม และข้าวต้มมัด ดี และสะอาดถูกหลักอนามัย
ถูกใจผู้บริโภค

ภูมิปัญญาด้านการนวดแผนไทย

ประวัติส่วนตัว นางธาริณี ดวงใจ

สถานที่ตั้ง บ้านที่เลขที่ ๑๙๘ หมู่ที่ ๑ บ้านเหลื่อม ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

การนวดแผนไทย

ประสบการณ์

จบการนวดแผนไทยที่ศูนย์ฝึกอาชีพสวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร ได้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาการนวดแผนไทย ประกอบด้วยการนวดตัว นวดเท้า นวดประคบ และนวดอโรมา ได้วุฒิบัตรรับรองการนวดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้ทำอาชีพนวดแผนไทยมาแล้ว ๔ ปี ปัจจุบันประกอบอาชีพนวดตามหมู่บ้านเป็นอาชีพเสริม

การนวดประคบ จะทำลูกประคบเอง โดยใช้สมุนไพรสด ลูกประคบจะมีส่วนผสม โพรสโต ขมิ้นชัน ตะไคร้ ใบมะขาม ผิวมะกูด การบูร ห่อผ้าขาวบางมัด นำมาเรียงก่อนไปประคบ ลูกประคบถ้าไม่ได้ใช้สามารถเก็บรักษาไว้ในตู้เย็น แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้

การนวดฝ่าเท้า จะนวดทั้งหมด ๒๖ จุด นวดเพื่อผ่อนคลายระบบประสาททั่วร่างกาย ฝ่าเท้าเป็นศูนย์รวมของระบบประสาททั้งหมด

การนวดตัว จะนวดเพื่อผ่อนคลาย และนวดเพื่อรักษาอาการ โดยจะเน้นเฉพาะจุดที่เป็น จะนวดตามอาการที่เป็นมากหรือน้อย บางครั้งต้องนวดจุดที่เป็นถึง ๓ วัน

การนวดอโรม่า เป็นการนวดเพื่อผ่อนคลายจะใช้ครีม น้ำมัน หรือโลชั่นประกอบ เป็นการนวดคลายเครียด นวดเพื่อผ่อนคลาย วิธีการบำรุงผิวคล้ายกับสปา จะนวดทั่วร่างกาย ผู้นวดจะนุ่งเฉพาะกางเกงในที่เตรียมไว้เพียงตัวเดียว และใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆห่มตัวผู้นวดประกอบ

คุณภาพงาน การนวดแผนไทย เป็นการนวดเพื่อสุขภาพและผ่อนคลายเป็นที่นิยมทั้งคนไทยและคนต่างชาติดการบริการนวดแผนไทยคิดชั่วโมงละ ๑๐๐-๑๕๐ บาท

หลักการทำงาน มุ่งมั่น และใจรัก จริงใจบริการ ลูกค้ำคือผู้มีพระคุณ

ภูมิปัญญา การทอเสื่อ

ผู้ประกอบการ นางดำ ประสพกลาง อายุ ๗๒ ปี

สถานที่ตั้ง บ้านเลขที่ ๑๗๙ หมู่ที่ ๒ บ้านตลาด ตำบลบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญา

๑. การทอเสื่อจากต้นกก ต้นผือ
๒. การทอต้นจันทะบูน ต้นไทร

ประสบการณ์

ประสบการณ์การทอเสื่อมาเป็นเวลาประมาณ ๕๐ ปี ได้รับการถ่ายทอดวิชาการทอเสื่อมาจาก พ่อโปร่ง แม่แพง ไกลสันเทียะ ซึ่งเป็นบิดามารดาของตนเอง ซึ่งสมัยเมื่อยังเป็นเด็กชอบไปนั่งดูพ่อและแม่ทอเสื่อและเริ่มฝึกการทำทอเสื่อกับพ่อและแม่ตั้งแต่ตนอายุ ๑๗ ปี และทำการทอเสื่อจนมาถึงปัจจุบัน เวลาที่ใช้ทอเสื่อจะใช้เวลาว่างซึ่งจะทำได้เป็นประจำทุกปี ต้นผือ ต้นไทร ที่นำมาทอเสื่อจะนำมาจากบ้านหนองจาน ตำบลแก้งสนามนาง อำเภอบ้านเหลื่อม ซึ่งเป็นบ้านเกิดของตน

วิธีการทำ จะนำต้นไทร ต้นผือ ถ้าเป็นต้นกกจะนำมาผ่าลำต้นให้ได้ ๓ ส่วน มาตากแดดให้แห้ง นำมาทอโดยใช้โรงทอเสื่อ ผูกเชือกฝางหรือเชือกไนลอนเข้ากับโรงทอเสื่อ นำไทร ผือ หรือกก

สอดเข้าไปในโรงทอที่ผูกเชือกไว้ แล้วใช้ฝีมุกระทบให้แน่นผูกปมปลายกก ไทล หรือฝือ ทั้งสองด้านเข้ากับเชือกให้แน่น ทำตามแบบจนแล้วเสร็จ จะได้เสื่อ ๑ ผืน ตัดเชือกที่ยึดติดกับโรงทอเสื่อออก นำไปตากแดดอีกครั้ง นำไปใช้หรือจำหน่ายได้ การทอเสื่อ ๑ ผืน จะใช้เวลา ๔-๕ วัน

คุณภาพงาน

- เป็นภูมิปัญญาที่สามารถถ่ายทอดความรู้การทอเสื่อให้กับคนรุ่นหลังได้เป็นอย่างดี
- เสื่อที่ทอเป็นผืนสำเร็จแล้วสวยงามสามารถจำหน่ายเป็นรายได้

ราคา เสื่อที่ทำด้วยมือ ราคาผืนละ ๖๐ บาท เสื่อที่ทำด้วยกก ราคาผืนละ ๔๐-๕๐ บาท

หลักการทอทำงาน ทำเร็วได้เร็ว ราคาจะดี

